

אלוקי הרוחות לכל בשר. ראשית הפרשה מתחילה בהכרת הטוב לפינחס בן אלעזר על שהשיב חימה ועצר את המגיפה. נתנו לו "ברית שלום". אבל, לא נתנו לו את ההנהגה. את הכישורים להנהגה, משה רבינו מציין, מי שיכול להלך כנגד רוחו של כל אד ואחד. מי כמו משה רבינו יודע עד כמה עם ישראל מלאים דעות. על כל עניין. כולם ידענים. אבל, להיות מנהיג אמיתי של כלל ישראל, צריכים סבלנות וסובלנות. את זה היה ליהושע בן נון. כמו שהקב"ה הצחיר, איש אשר רוח בו. מי שיש לו כוח לעמוד נגד כולם כאשר יצטרכו. מי שיקח אחריות, כאשר צריכים לקחת אחריות. ברוח השנים אנחנו קוראים את פרשת פינחס בימי בין המצרים. מלבד שיש בפרשה את כל קרבנות המוספים, אשר קריאתם במועד זה אמור לעורר אותנו לרצות שנזכה בקרוב שלום ולהקריב את התמידים כסדרן והמוספין כהלכתן, יש בה גם את העניין של מינוי המנהיג של כלל ישראל אשר יכניס אותם לארץ ישראל וינחיל להם את הארץ. זה הזמן להזכר שהקב"ה כבר מסר לנביא שבאחרית הימים יבקשו את ה' אלוהיהם ואת דוד מלכם. זה לא סוד שכלל ישראל זקוקים לישועה. אנחנו כבר יודעים ש"אשור" של ימינו לא יושיענו. לכן, זה הזמן לשוב ולהרבות בכוונה שלירושלים עירו ברמים ישוב ואת צמח דוד עבדו מהרה יצמיח ויחזו עינינו בשובו לציון ברחמים. כאשר אנחנו נדע לשים אצבון באזני, להפסיק לשמוע לשון הרע, ולהרבות אהבת ישראל, לקרב לבבות של בני ישראל לאביהם שבשמים, הקב"ה יזכור לנו חסד הנעורים, אהבת הכלולות, ויוליכנו קוממיות לארצינו בבניין בית המקדש במהרה בימינו, אמן ואמן.

את בריתי שלום, ממלאך המות כענין עושה שלום במרומיו כי אמנס ההפסד לא יקרה חלל בסבת התנגדות ההפכים וזה אמנס נתקיים בפינחס שהאריך ימים הרבה מאד מכל שאר אנשי דורו עד שהיה הוא משמש במשכן שילה בזמן פלגש בגבעה שהיה כלי ספק אחרי מות יהושע ושאח הזקנים אשר האריכו ימים אחרי יהושע וכל שכן אם היה בזמן יפתח שכתב למלך בני עמון בשבת בני ישראל כחשבו וזכנותיה כו' שלש מאות שנה וכבר ספרו ז"ל שפינחס לא ראה ללכת אז אל יפתח להתיר נדרו וכל שכן לדברי האומר אליהו זה פינחס והוא עדיין חי וקיים: תחת אשר קנא לאלהיו, ומאחר שהוא רב את ריביו אכילהו מריב כל התנגדות ויהיה לו השלום: וכפר על בני ישראל, בעשותו הנקמה לעיני כולם כדי שיכופר להם על שלא מיחו בפושעים ולכן הוא ראוי לכהונת עולם אשר בה יכפר בעדס: הנה, הספורנו מאיר עינינו בעניין תשלום שכרו של פינחס. שמענו בשם צדיקים קדמונים, הרי חז"ל אומרים שכר מצווה בהאי עלמא ליבא, אז איך פינחס זכה "בדין" ליטול שכרו, אלא שבשעת מעשה, פינחס היגיע לידי מוות והקב"ה החייוהו. ממילא, בדין הוא נוטל שכרו, ממילא לא פלא שהאריך ימים. ממילא לא פלא לומר שפינחס זה אליהו כפשוטו, כי הרי כבר נפטר פעם אחד, ממילא זכה לחיי נצח ולברית שלום.

וצויתה אתו. על ישראל, דע שטרחנין הן סרענין הן, על מנת שתקבל עליך, לשון רש"י. ואינו נכון בעיני, בעבור שאמר "לעיניהם", כי יותר ראוי הענין הזה להאמר כינו לבינו כי בפניהם יגרום בהם התפקדות, ומדרך המוסר

שיזהיר להם בפני עצמן מהיותם עוד טרחנין וסרבנין. אבל "ולויתא אותו לעיניהם" שיכנונו במלות הנגיד והשופט, כי בעבור היותו לראש יפקידם בידו ויזהירו להשתדל מאד בענינם ולהיות נלחם מלחמות ה' ויהיה הוא המוליא והמביא אותם ולהזהר בדבר המשפט. וזה ראוי להיות לעיניהם, כדי שיבטחו בו וישמעו אליו, כי ידעו כי ילך בענינם בדרכי האמת כי כן כוה אותו רבו. וכן עשה משה, שנאמר שם ויקרא משה ליהושע ויאמר אליו לעיני כל ישראל חזק ואמץ וגו' עד לא תירא ולא תחת: ובספרי לו את יהושע, על דבר תלמוד, וחזקה ואמרה, מגיד שאין שני פרנסים לדור, ואלו מלות הנגיד שיהיה תקיף ולא יירא את העם: ולפי דעתי בפשט הכתוב, טעם "ולויתא אותו לעיניהם" הוא המנוי שימנה אותו במעמד להיות נגיד עליהם, כלשון מיום אשר כוה אותי להיות וגו', וכן ויכרוהו ה' לנגיד על עמו, וכן למן היום אשר לויתי שופטים על עמי ישראל, מניתי: הרמב"ן בא ללמדינו אורחות חיים ויושר. ודאי שמשנה רבינו הזהיר את יהושע ממנהגיהם של עם ישראל וקשיות ערפם. אין ספק בדבר. וזאת, מפני, שבאשר משה רבינו ירד מן ההר, הוא זיהה שיהושע מתקשה בזיהוי קולות המחולות סביב העגל. אי לכך, היה בדעת משה להזהירו משאר מידותיהם המגונות. אבל, זה יש להזהיר בינו לבין יהושע. לא ברבים. אמנם, הובח תוכיח, אבל, לא תשא עליו חטא, אין לביישם ברבים. וזה אכן, מה שמשנה רבינו עשה בריש ספר דברים. הוכיחם ברמו. אבל, בפני העם חזקו ואמצו לבל יירא ממאן דהו, עזי הפנים, אשר חושבים שבכמה זוזים יקנו להם מנהיג. גם, חזקו שלא יירא לפסוק את הדין לאמתה.

את הכבש אחד תעשה בבקר. מדקאמר ואת הכבש השני היה לו לומר את הכבש הראשון ולמה הזכיר עולת הבקר רק פעם אחת ושל בין הערבים הזכיר שני פעמים וכן תמלא גם צפר' תלוה ונראה ליישב זה ע"ד שארז"ל לך יליו זה אין אדם לן בירושלים ועבירה בידו תמיד של שחרית מכפר על עבירות של כל הלילה ותמיד של בין הערבים מכפר על עבירות של כל היום והכתוב אומר החושבים רע על משכבותם באור הבקר יעשה מכאן שהלילה אינה זמן הפעולה ואינה כי אם זמן להרהור ומחשבת פועלי עון וחטא ההרהור הוא אחד ואין שני לו כי יכול להיות ההרהור בלא מעשה ע"כ נאמר את הכבש האחד תעשה בבקר כי הוא מכפר על החושבים רע על משכבותם ויכול להיות שינחם על רעתו ולא יוליא מחשבתו הרעה אל הפועל לכך נאמר בו לשון אחד כי יש אחד ואין שני לו וע"כ לא הזכיר עולת הבקר כי אם פעם אחד אבל חטא של היום כפול בלי ספק אע"פ שחישב עליה כלילה לעשותה מ"מ גם ביום בשעת מעשה חזר וחישב עליה כי בלי ספק לא עשה המעשה בלא מחשבה וכוונה דאם כן אינו לא מזיד ולא שוגג כי אם אנוס על כן צריך התמיד של בין הערבים לכפר על שני עבירות על ההרהור ועל המעשה ע"כ הוא נזכר שני פעמים בפרשה ומ"ש אין אדם לן בירושלים ובידו עון ולמה לא אמרו שאין אדם קם ממטתו ובידו עון לפי שלשון ובידו משמע שמדבר בחטא המעשה הנעשה בידיים ממש וא"כ כלילה לעולם אין בידו עון כי ההרהור אינו בידו ורבותא אתא לאשמועינן כי התמיד מכפר אפילו על עבירות היום אע"פ שיש בהם הרהור ומעשה וכ"ש לתמיד של שחרית שיכפר על ההרהור לנדון: הכלי יקר מלמדינו, על מה עלינו להתגעגע, ואיך עלינו לשוב בתשובה. ביום שאין לנו בית המקדש והקרבת קרבנות, יש לנו את ה"ונשלמה פרים שפתינו", בשחרית על הרהורי חטא ובין הערבים, על חטאים בפועל. כך שעדיין ניתן לפעול, שצדק ילין בה, לא בעיר הצדק, אלא בעם הצדק והצדקה. ממילא, בימי צרה ועברה, ימי בין המצרים, וביותר כאשר מתוך בני ישראל קמים על לומדי התורה להצר את פרנסתם, יש להתחזק בתשובה ולימוד סדר הקרבנות, שהקב"ה ירצה שוב להרית, ריח ניחות, וישיב ויבנה מקדשו ושם נעלה פניו תמידין בסדרן, לרצונו יתב"ש.